

ÖMER FARUK DÖNMEZ

HAMZA

© İz Yayıncılık Limited Şirketi, 2021

Sertifika no: 49821

İz Yayıncılık: 646

Sanat Edebiyat Dizisi: 118

ISBN: 978-975-355-835-8

15. baskı, İstanbul 2021

Oruçreis Mahallesi, Tekstilkent Caddesi

Koza Plaza B Blok No:12 Kat: 15/151 Esenler / İstanbul

Telefon: (212) 5207210

www.iz.com.tr

E-posta: bilgi@iz.com.tr

Editör: Hüseyin Ahmet Çelik

Kapak Tasarımı: Yasin Çetin

Sayfa Tasarımı: Ali Kahraman

Basıldığı yer: Çınar Matbaacılık (Sertifika no: 45103)

Yüzyıl Mahallesi, Matbaacılar Caddesi, Ata Han, No: 34 K:5 Bağcılar/İstanbul

HAMZA

ÖMER FARUK DÖNMEZ

iz

ÖMER FARUK DÖNMEZ 1976 yılında Adana’da doğdu. 1997’de Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi.

Yazılarını; *Türk Edebiyatı*, *Çınar*, *Atlılar*, *Huruç*, *Ay Vakti*, *Hece*, *Hece Öykü*, *Cafcaf*, *İhtiyar*, *Fayrap* ve *Müdahale* dergilerinde yayımladı.

Evli. Bir oğlu, bir kızı var.

Eserleri:

Hep Aynı Hikâye (2006)

Bir Kitap Bir Balta (2009)

Hamza (2010)

Bir Yobazın Günlüğü (2011)

Dervişan (2012)

Ölü Bir Yazarın Anlattıkları (2013)

Âb-ı Hayat – I (2014)

Âb-ı Hayat – II (2015)

Paradigma Sonsuzluk (2020)

Oğluma...

BİRİNCİ BÖLÜM

1.

“Durun kalabalıklar!”

Sabah.

Evden çıktım.

Hava yağmurlu. Yağmuru severim. Niçin? Bilmiyorum. Se-verim işte. Zaten neyi sevip neyi sevmediğimi iyice karıştır-maya başladım. Bir liste yapmam lazım. Kim getirdi ulan beni bu hale? Ben galiba tuhaf bir insanım. Dün gece coğrafya ça-lışmam gerekirken oturup Bilge Karasu okudum. Evlere şen-lik! Narla İncire Gazel. “Büksül düşü ansır gibi.” Yuh! diye bir not düştüm bu satırın yanına. “Büksül düşü ansır gibi...” Bu ne yahu? Kösnü. Kağşamış. Sayıltı. Yalız. Salık. Çeki. Beti. Tansık. Dilde sadeleşme derken kast edilen bu muydu? Genç Kalem-ler. Yeni Lisan Hareketi. Öztürkçe. Nerden nereye. Efendim?

Dolmuşu bindim. Dolmuş dolmamış. Hah ha. Nereye gi-diyorsunuz ey insanlar? Durun kalabalıklar! Bu cadde çıkmaz sokak! Durun alabalıklar! Bu Caddebostan. Bostan ile Gülis-tan. Sadi. Firdevsi. Şehname. Böyle buyurdu Zerdüşt. Zent Avesta. Çağrışım diye bir şey var. Beynini bunlarla dolduraca-ğına ders çalışsaydın şimdi bu halde olmazdın. Hah ha. Yine de hoş bir havası vardı kitabın. Hangisinin? Narla İncire Ga-zel’in. Aman dikkatli olalım. Her an cehaletle suçlanabiliriz. Ne anladın bu kitaptan? Bir aptal olduğumu anladım. Aferin

sana. En azından bunu bil. İmge diye bir şey var. İmge nedir? Bazı dehaların kendi aralarında kullandıkları bir üst dildir. Biz zavallı halk anlamıyoruz gerçi. Ama olsun. Paramızı uzatalım: Bir öğrenci!

Bunu söylemek de hep ağrıma gitmiştir: Bir öğrenci!

Yani, sevgili şoför amca, ben zavallı bir öğrenciyim, bu sene dördüncü kez üniversite sınavına giriyorum, ailemin aylık geliri de pek yüksek sayılmaz... İşte bu yüzden indirimli yolculuk etmek zorundayım, kusura bakma olur mu? Zaten derslane masrafları falan... Ulan ne iş be. Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştayım ve dershaneye gidiyorum. Enlem. Boylam. Sinüs. Kosinüs. Sıfat. Zamir. Ahh ah. Beni bu hallere düşürenler utansın.

Diyecektim, sustum. Zaten insanlar en sonunda beni çileden çıkartacaklar ve... düşündüğüm o şeyi... bir gün yapacağım. Evet, yapacağım. Fakat şimdi değil.

Sistem bozuk kardeşim! Aman aman, bırak şimdi. Memleket meselelerine dalma hemen. Pek de heveslisindir. Muallim. İlim. Talim. Talim-i Edebiyat. Talebe. Ne demiş Cemil Meriç? "Hoca-talebe ilişkisi komedyadır; ben bunu asilleştirmek istiyorum." demiş. "Kamusa uzanan el namusa uzanmıştır." demiş. Doğru söylemiş.

Herkesin her şeyi ısrarla yanlış anladığı bir ülkede yaşıyoruz. Fakat endişe etme ey halkım; bütün tartışmalara son verecek bir sözlük hazırlıyorum. Kamus-ı Türkî... Lügat-ı Naci... Figân-ü Lügati-t Türkî... Evet, böyle bir şey. Gerçi ıvır zıvır işlerle uğraşmaktan, kafamdakileri kâğıda dökmeye fırsat bulamadım henüz. Ama zafer yakındır. Endişeye mahal yoktur. Bu ülke bir gün elbette güzel günler görecektir.

Bu Ülke... Liselerde bir sene boyunca 'Bu Ülke' okutulmalı aslında. Mesela üçüncü sınıfta. Gerçi o kitabı okutabilecek kaç hoca var ki? Hem sen okudun da ne oldu? Dördüncü kez üniversite sınavına giriyorsun... Niyet ettim Allah rızası

için... Allahım sen bizleri koru ya Rabbim. Yanıma son stil bir kız oturmasın mı!

Allahım sen bizleri koru ya Rabbim. O nasıl bir parfüm! O nasıl bir makyaj! Şöyle bir yan gözle baktım. Daracık bir kot. Daracık bir badi. “Hanfendi ne kadar da güzelsiniz!” desem...

Ertesi gün gazetelerin üçüncü sayfasında bir taciz haberi: “Yirmi bir yaşında bir öğrenci, dolmuşta yanına oturan kıza sarkıntılık yaparken yakalandı!”

Yok yahu!

Sayın hâkim bey, durumu şöyle izah edeyim efendim:

Televizyonlardaki parfüm reklâmlarına bir dikkat edelim lütfen: Orta düzeyde bir zekâ bile, parfüm denen nesnenin, karşı cinsi baştan çıkarmak üzere üretildiğini bilir. Aynı şey kot denen nesne için de geçerlidir. Bunlar hiç de masum şeyler değil yani. Dolayısıyla sanık, suçu ağır tahrik altında işlemiştir vesselam. Yemezler olum. Modernizm diye bir şey var. O kızın açık saçık gezip tozmaya hakkı vardır; buna özgürlük derler. Oysa genç erkeğin bundan etkilenmeye hakkı yoktur; buna sapıklık derler. Ulan hiç mi biyoloji dersi görmediniz. Bu nasıl bir sahtekârlıktır ya Rabbi? Yoksa bunlar sahiden bizi leyleklerin getirdiğini mi sanıyor? Nasıl yani? Leylekler de nereden çıktı? Eee oğlum Hamza, sözün tamamı ahmağa söylenir.

Aman koçum bunlar sert mevzular. Sus. Yutkun. La havle çek. Bizimkiler bile anlamaz. Tövbe estağfirullah derler. Böyle bir duyguları yokmuş gibi davranırlar. Oruç tut falan derler hatta. Gözleri haramdan korumanın yüz değişik yolunu anlatırlar. Gerçi onlar da ne yapsın. Çaresizlik. Neyse. İki durak sonra ineceksin işte. Sabır göster. Sabret. Ya Sabır.

Sabır mı?

Bunun adı zillettir be! Benim mahalleimde, nasıl bu kadar rahatça salyangoz satılabiliyor, anlamıyorum! Efendim? Efendim tabi ya. Sen efendi olamazsan, birileri efendi olur elbet.

Efendim? Geçti geçti. Durakta inecek var! Müsait bir yerde! Müsaade eder misiniz? Kibar olalım da. Sapıklıkla suçlanmayalım. Bir yanlışlık olmasın.

Dolmuştan indim. Yağmur. Şemsiye. Güzel bir sabah yürüyüşü olacak. Dershaneye kadar. On dakika. Açalım şemsiyemizi de. Hah. Şems Arapçada güneş demek. Onu herkes biliyor. Bunun için mi İmam Hatip'te yıllarca okudun? Nasıldı? Ne nasıldı? İmam Hatip Lisesi. Seneviyyetil eimmeti vel hutabe-i. Hah ha. Doğru mu? Bir düşüneyim... Düşünmek? Düş? Dün gece rüyamda başbakanı gördüm. Hayırdır inşallah. Oysa ben haberleri bile izlemem. Başım ağrıyor haberleri izleyince. Babama da şaşıyorum. Yıllardır müthiş bir istikametle her akşam haberleri izler. Nasıl sağlıklı kalabiliyor anlamıyorum. İnsanın çelik gibi sinirleri olması lazım. Ben en çok reklâmları seviyorum. Parfüm reklâmlarını. Hah ha. Sus olum sus. Bizimkiler bile anlamaz. Tövbe estağfirullah!

Pazartesi sabahı dershaneye giden bir öğrenci nasıl bu kadar neşeli olabilir, onu da anlamıyorum. Hem de dört yıldır. Yaşıtlarım fakülteyi bitirecekler. Galiba ben bir gerizekâliyim. Hah ha. İşte bunu asla söyletemeyeceksiniz bana! Amacınız bu zaten! Söylemeyeceğim işte! Edebiyatı bir kazanayım hepinize göstereceğim gününüzü!

Ey yaşlılarım! Ey üniversite öğrencileri! İşleri güçleri dizi film ve maç seyretmek olan genç insanlar! Ey internet çocukları! Ey televizyon çocukları! Ey ülkemin geleceği! Vay be. Ey Türk Gençliği! Emperyalizm ne demek bilir misin?

Eeeeeveeeet!

Düşmanlar yurdumuzu işgal ettiler. Millet de onları yurttan kovdu. İşte budur. Aferin! Peki modernizm ne demek bilir misin? Diziler, müzikler, maçlar, magazinler... İnternet. Cep telefonu. Hah ha. On sene önce herkes eve mutlaka bilgisayar almak gerektiğini söylüyormuş. Şimdi çocukları bilgisayardan

nasıl uzak tutacağız diye düşünüyorlar. Düşünmek? Düş? Sahi ya. Ben ne diye başbakanı gördüm rüyamda? Hayırdır inşallah. Üniversite sınavını mı kaldıracaklar acaba? Çıkışta bir kitapçıya gidip Rüya Tabirleri Ansiklopedisi mi alsam? Hah ha. Rüyada başbakan görmek...

Bırak şimdi bırak! Meseleyi rüyalara indirgeme! Hem rüyayla amel edilmez. Öyle mi efendim? Sahih rüya diye bir şey var bir kere. Sahih rüya mı? Hayatı sahih olmayanın rüyası sahih olmaz efendim, geçiniz. Yaşamak ne garip şey, gel bundan bahset. Kimim ben? Hamza'yım. Gelin sizi ham yapayım. Dört yıldır sınava giren bir zavallıyım. İmam Hatip mezunuyum. Hani mahcup ve onurlu çocuk. (Hani koşu bittikten sonra da koşan at...) İşte o benim. Sabah dershaneye, akşam eve giderim. Laf aramızda müthiş kitap okurum. Edebiyatsever. Kitapsever. Haa bir de reklâmsever. (Tövbe estağfirullah.) Anladık anladık. Bu hayatın anlamı nedir? Niçin yaşıyoruz? Sen onu söyle. Bu soruya cevap bulamamış milyonlarca ahmak var. Hatta bu soruyu kendine bir kez olsun sormamış milyonlarca ahmak var! Nasıl olacak da dünya, içine düştüğü bu tuzaktan kurtulacak? Ondan haber ver. Necip Fazıl. Dünya Bir İnkılâp Bekliyor. Adam anlatmış anlatmış sonunda ölmüş. Ne kaldı geriye? Konferans salonlarında bir Sakarya Türküsü. Hepsi bu mu? İnkılâp? Peki Amerika? Umudumuz Obama: acziyete bak. Önce bir kendimizi anlasak? Sezai Karakoç. Diriliş Partisini kurdu. Sadece Mona Roza'nın şairi olarak mı hatırlıyoruz Sezai Karakoç'u? Adam yetmiş beş yaşında! Bak niye uğraşılıyor? Nuri Pakdil zaten âleme kafa tutuyor. Neden acaba? Durup bir dakika bunu düşünecek kaç erkek var içimizde? İsmet Özel İstiklâl Marşı Derneği'ni kurdu. Neden acaba? Neden? Cahit Zarifoğlu. Yaşamak. Fethi Gemuhluoğlu. Deli miydi bu adamlar? Afganistan. Irak. Bosna. Filistin. Doğu Türkistan. Galatasaray. Fenerbahçe. AKP. CHP.

MHP. Neler oluyor ulan bize? Durup bir dakika bunu düşünecek kaç erkek var içimizde?

Makyajlı-başörtülü-kariyer sahibi bayanları hiç saymıyoruz. Göbekli-sakallı adamları da. Kesin hacca da gitmişlerdir. Yumuşakçalar. Kafadanbacaklılar. Sürüngenler.

İşte geldik! Ooo zil çalmış. Ziller kimin için çalıyor? Pavlov'un köpekleri için. Ağzımızda salyalar. Sus. Kafa karıştırma. Bari bu sene sınavı kazan oğlum Hamza. Enlem. Boylam. Sinüs. Kosinüs. Sıfat. Zamir. Hadi göreyim seni. Yahu şu tarih edebiyat falan neyse de, matematik öldürecek beni. Nedir abi şu matematik? Bakınız: Fıgan-ü Lügati-t Türk. M harfi.

FİGAN-Ü LÜGATİ-T TÜRK

“MATEMATİK”

Matematik ‘matem’ ve ‘atik’ sözcüklerinden müteşekkil bir birleşik sözcüktür. Matem, bilindiği gibi, yas demektir. Sözlüklerde “bir yerde herhangi bir sebeple ortaya çıkan üzüntü verici durum” olarak tanımlanan matem, tutulan bir şeydir. Fakat, kaygı bozukluğu, anksiyete, depresyon vb. rahatsızlıklara yol açabileceğinden, uzun süre tutulması pek tavsiye edilmemektedir.

Atik sözcüğü de “çabuk ve hızlı hareket edebilen, çevik” manasına gelir. Bu iki sözcüğün birleşmesinden oluşan matematik ise “cebir, geometri, aritmetik gibi, sayı ve ölçü temeline dayanan ve nicelikleri inceleyen bilim dalı” demektir. Eski dilde ilm-i riyaziye ya da ilm-i hendese denirdi ki, nedendir bilinmez bu ‘hendese’ sözcüğü birçok insana kümes sözcüğünü çağrıştırmaktadır. (Bazı araştırmacılar, buna, Necip Fazıl’ın Çile adlı

eserindeki meşhur Kafiyeler şiirinin neden olduğunu ileri sürmüşlerdir.)

Matematik, tarihte ilk kez Mısır'da ortaya çıkmıştır.

Malum olduğu üzere Mısır'ın en önemli geçim kaynağı, Nil nehriydi. Bu nehrin etrafındaki bereketli topraklar, Mısır'ın ileri gelenleri tarafından büyük çekişmeler ve çatışmalar neticesinde paylaşılmıştı. Herkes tarlasının etrafını basit birtakım çitlerle çubuklarla çevirmişti. Fakat bir sorun vardı ki, Nil nehri sık sık taşar ve her şey birbirine karışırdı. Sular, etraftaki her şeyi silip süpürdüğü gibi, tarlaların sınırlarını gösteren işaretleri de alıp götürürdü ve her seferinde 'yok burası benim tarlamdı, yok şurası senin tarlandı' kabilinden tartışmalar, çatışmalar çıkar, hatta bu yüzden kan dökülürdü. Dökülen bu kanlar etrafı çok kirlettiği için, Mısır'ın en önemli ticaret merkezi olan Mısır çarşısının güzide esnafı, her olaydan sonra çarşıyı silip temizlemekten illallah getirmişler ve en zeki arkadaşları olan pasajın çaycısının çırağından, artık matematiği icat etmesini rica etmişlerdir. İşgüzar çaycı çırağı da hiç vakit kaybetmeden matematiği icat etmiş ve böylece Nil nehrinin taşmasıyla kaybolan tarlaların sınırları, bu mucizevî sayı ve şekiller sayesinde artık birbirine karışmamaya başlamıştır. Herkes, kaç metre tarlası veya kaç dönüm toprağı olduğunu matematik sayesinde artık bildiği için, nehrin suları çekildiğinde tarlaların yerini kolayca tespit edebilmişlerdir. Tabi bu bilim dalına 'matematik' denmemiştir hemen. O sıralar, cebir, geometri, aritmetik, riyaziye vb. bazı kavramlarla durumu idare etmişlerdir. Bu bilim dalına

'matematik' adının verililişi ise, apayrı ve acıklı bir öyküdür. Şöyle ki...

Mısır'da, Nil'in taşmasıyla ortaya çıkan tarla sınırlarının karışması probleminin, matematik sayesinde çözüldüğünü gören eski Yunanlılar, her zaman yaptıkları gibi, bu yeni bilim dalına da sullanmışlar ve Öklit, Arşimet ve Pisagor adlı üç öğretim üyesini Mısır'a bu bilim dalının inceliklerini öğrenmek üzere göndermişler. Hükümet bursuyla yurt dışında akademik basamaklarda ilerleme şansı kazanan bu üç kafadar, Mısır'da bir süre bu yeni bilim dalını öğrenmeye çalışmış, ancak sonunda, fazla karışık olduğuna kanaat getirip, piramitleri gezmeye gelen İngiliz ve Fransız turistlerle işi pişirmenin daha zevkli olduğuna hükmetmişler ve devletin parasıyla üç yıl boyunca Mısır sahillerinde hovardalık yapmışlar. ("Bu gece barda / Gönülüm hovarda / Çalsın sazlar / Oynasın kızlar." parçasının bestelenmesi de bu tarihlere rastlar.) Üç yıl geçip de memleketlerine dönme vakti gelip çatmışta, kendilerini Ege kıyılarına götüreceği gemiye binerken bir düşüncedir almış bunları. Şimdi, rektörlüğünü Platon'un yaptığı Akademi'ye dönüp öğrencilere bu yeni bilimi öğretmeleri gerekiyormuş ama, bu yeni bilim hakkında hiçbir şey bilmediklerinin de farkındalarmış. Güvertede oturup kara kara düşünürken (ki, 'kara göründü' tabirinin ilk kullanımı da bu tarihlere rastlar) içlerinden en cin fikirli olanı, yani Pisagor, ortaya bir fikir atmış:

"Bu yolculuk yaklaşık üç hafta sürecek ve bizler üç hafta boyunca bu yeni bilimi baştan yaratabiliriz! Olabildiğince karışık ve içinden çıkılmaz birtakım denklemler ve hesaplamalar üzerine bir